

**موقعیت باردهی (جوانه های گل) بر شاخه در تعدادی از ارقام انگور سلطانی، عسکری
و شاهرودی (*Vitis vinifera* L.)**

حمید معین راد

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی مشهد

آزمایش در باغ ناسیونال متعلق به آستان قدس رضوی طی سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۱ در مشهد انجام شد. در مورد هر یک از ارقام موهای ۱۵ ساله عسکری، شاهرودی و سلطانی، ۱۱۰ درختچه که دارای شرایط رشد و نموی مناسبی بودند بر روی پنج ردیف انتخاب شدند. در اسفند ماه هر سال و قبل از هرس زمستانه، شارژ موها تعیین گردید، گروه شارژی ۴۰-۳۱ جوانه ای که تعداد تکراری های آن بیشتر از ۱۰ بوده است را برای مقایسه ویژگی های باردهی در نظر گرفتیم. پس از تعیین شارژ موها در اسفند ماه هر سال، به طور تصادفی تیمارهای هرس ۴، ۸ و ۱۲ جوانه ای در مورد هر گروه شارژی انجام شد. در اسفند ماه هر سال تعداد شاخه های بارده را در هر درختچه سه برابر در نظر گرفتیم و در بهار با شروع جوانه زنی با حذف شاخه هایی که افت جوانه زنی بالایی داشتند، افت جوانه زنی بالقوه را کاهش دادیم. تعداد خوشه های بزرگ و متوسط به عنوان تعداد نقاط بارده در نظر گرفته شد. تجزیه آماری طرح با استفاده از طرح های ترتیبی یا آشیانه ای انجام شد. رشد اضافی موهای رقم عسکری عمدتاً به صورت شاخه های فرعی بوده، در حالی که قسمت عمده رشد اضافی موهای سلطانی به صورت رشد طولی اضافی شاخه های اصلی بود. در رقم شاهرودی نسبت وزن شاخه های فرعی به وزن رشد طولی اضافی شاخه های اصلی متعادل تر بود. شارژ یا قدرت رشد موهای سلطانی نسبت به شاهرودی و شاهرودی نسبت به عسکری بیشتر بود. شاخص باردهی ارقام عسکری، شاهرودی و سلطانی به ترتیب ۰/۸۴، ۰/۶۲ و ۰/۶۵ بوده که مانند سایر موکاری های ایران با باردهی ۲ یعنی دو خوشه در شاخه فاصله زیادی دارد. با تیمار هرس ۱۲ جوانه ای نسبت به ۴ و ۸ جوانه ای در رقم عسکری تعداد نقاط بارده و نیز وزن محصول به طور معنی دار افزایش یافت. به طور کلی در رقم عسکری در طی سال های آزمایش با تیمار هرس ۱۲ جوانه ای افزایش محصول معنی دار بوده ولی تا

پنجمین کنگره علوم باغبانی ایران - شهریور ماه ۱۳۸۶ - دانشگاه شیراز

حدی کیفیت میوه بویژه از نظر میزان قند یا بریکس کاهش یافت. افزایش وزن محصول هر درختچه رقم شاهرودی با هر یک از تیمارهای هرس ۸ و ۱۲ جوانه ای نسبت به ۴ جوانه ای ۰/۶ کیلوگرم بود. با وجود افزایش (غیر معنی دار) محصول، کیفیت میوه در این رقم با هرس های طویل تر کاهش نیافت. با احتمال ۹۹٪ در سال ۱۳۸۳ تعداد نقاط بارده و وزن محصول با تیمار هرس ۸ و نیز ۱۲ جوانه ای نسبت به ۴ جوانه ای در رقم سلطانی افزایش یافت. با هرس طویل بریکس تا حدی کاهش یافت. در سال ۱۳۸۴ در این رقم با وجود افزایش محصول با تیمار هرس طویل، بریکس کاهش نیافت. تغییرات اسیدیته و اسید تارتاریک در این رقم در طی دو سال جزئی بود.